

POWIATOWY URZĄD PRACY
W SKIERNIEWICACH

**RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE
SKIERNIEWICKIM I POWIECIE – MIASTO
SKIERNIEWICE ZA 2007 R.**

Skierniewice 2008

SPIS TREŚCI

1. Wstęp

- Cel opracowania
- Podstawa opracowania
- Metodologia opracowania

2. Analiza bezrobocia według zawodów

3. Analiza ofert pracy według zawodów

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

5. Wnioski

WSTĘP

Cel opracowania

Podstawowym celem opracowania kolejnego raportu jest zdiagnozowanie zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy w aspekcie popytu na pracę i podaży zasobów pracy.

Podstawa opracowania

Analiza została przygotowana w oparciu o sporządzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach zestawienia danych statystycznych dotyczących osób bezrobotnych, ofert pracy według grup zawodów oraz zawodów i specjalności. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej do opracowania wykorzystano załącznik nr 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01 według stanu na dzień: 31.12.2007 r. Wykorzystano również dane zgromadzone w powiatowym urzędzie pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Metodologia opracowania

Raport ten składa się z czterech części. W pierwszej omówiona została sytuacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy w 2007 r. według sekcji PKD. Następnie przedstawiona została analiza zgłoszonych w tym okresie przez pracodawców ofert pracy do urzędu pracy również według sekcji PKD. Kolejnym krokiem było przedstawienie w drugiej części sytuacji poszczególnych grup bezrobotnych osób według dużych (kody dwucyfrowe) i elementarnych (kody czterocyfrowe) grup zawodów oraz zawodów i specjalności wykonywanych w ostatnim miejscu pracy (kody sześciocyfrowe). Analizie poddane zostały także zgłaszane do urzędu pracy przez pracodawców oferty pracy według dużych (kody dwucyfrowe) i elementarnych grup zawodów (kody czterocyfrowe) oraz zawodów i specjalności wykonywanych w ostatnim miejscu pracy (kody sześciocyfrowe). W trzeciej części zostały zidentyfikowane zawody nadwyżkowe i deficytowe.

1. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W pierwszej części raportu zostanie zanalizowana struktura zawodowa bezrobotnych. Punktem wyjścia do poniższej analizy będzie krótka charakterystyka rynku pracy w powiecie skierniewickim i mieście Skierniewice.

Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach swoim zasięgiem działania obejmuje dziewięć gmin: Skierniewice, Kowiesy, Głuchów, Lipce Reymontowskie, Bolimów, Godzianów, Nowy Kawęczyn, Słupia, Maków, oraz miasto Skierniewice.

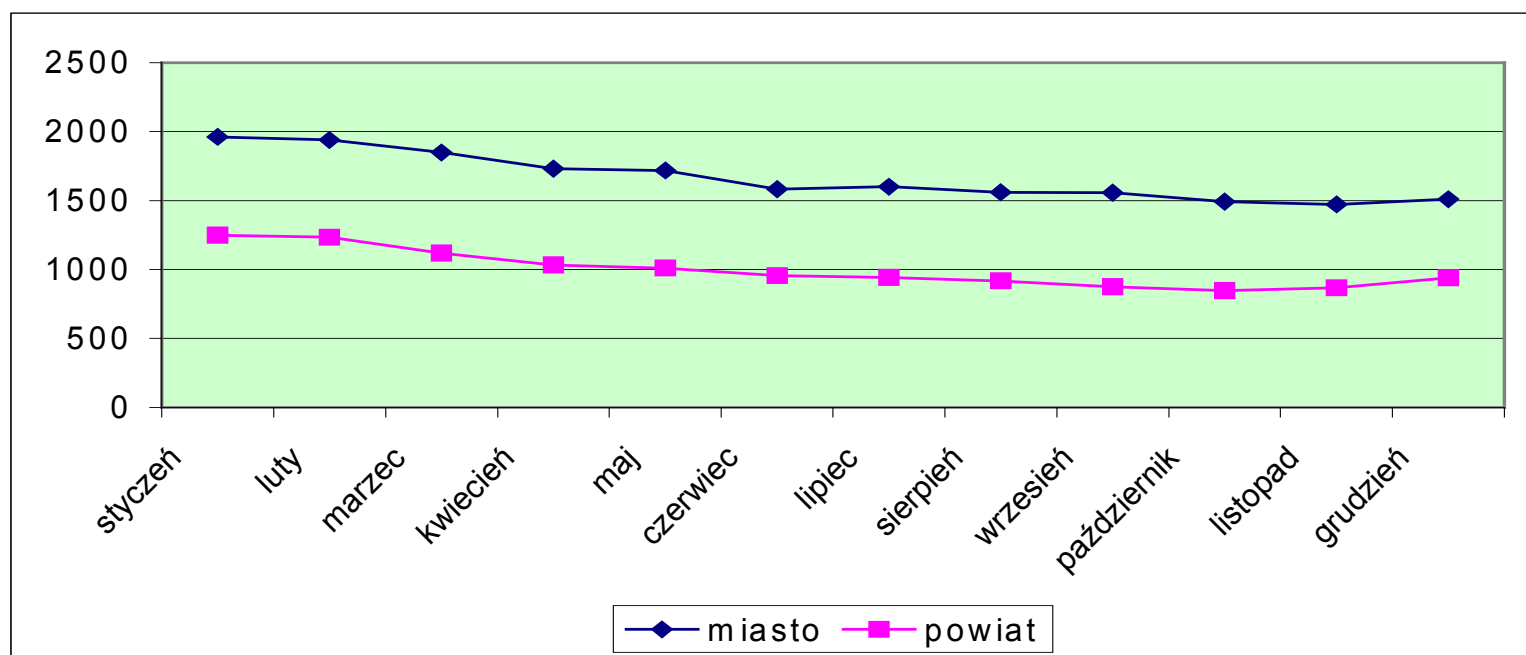
Na rynku pracy powiatu skierniewickiego i miasta Skierniewice w analizowanym okresie obserwowano kolejny spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych. Przyrost bezrobotnych był zdecydowanie niższy niż w latach poprzednich przy jednoczesnym zwiększonym odpływie z rejestrów urzędu. Na dzień 31.12.2007 w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 2448 osób, w tym w mieście Skierniewice 1509 i 939 osób w powiecie skierniewickim. Poniższa tabela obrazuje spadek bezrobocia w 2007 roku.

Tabela 1. Spadek bezrobocia w 2007 roku

Miesiąc	Ogółem	Kobiet
Styczeń	3212	1827
Luty	3173	1752
Marzec	2969	1618
Kwiecień	2746	1520
Maj	2728	1557
Czerwiec	2538	1446
Lipiec	2542	1438
Sierpień	2478	1401
Wrzesień	2432	1376

Październik	2339	1307
Listopad	2340	1327
Grudzień	2448	1391

Wykres 1. Liczba bezrobotnych w mieście Skierniewice i powiecie skierniewickim w 2007 roku.

Stopa bezrobocia jest ukazywaną w procentach relacją pomiędzy liczbą zarejestrowanych bezrobotnych a liczbą osób aktywnych zawodowo (to jest: zdolnych w prawnie określonych warunkach do podjęcia zatrudnienia). Ta ostatnia grupa obejmuje wszystkich zdolnych do pracy w wieku od 15 lat do 65 (w przypadku kobiet do 60) roku życia – to znaczy także bezrobotnych.

Stopa bezrobocia dla powiatu grodzkiego na dzień 31.12.2007 kształtowała się na poziomie 7,6 % a dla powiatu ziemskiego 6,5 %. Dla województwa łódzkiego wskaźnik ten wynosił 11,3 %.

Pod względem poziomu wykształcenia grupą, która generuje stosunkowo wysoki poziom bezrobocia są osoby posiadające najniższe kwalifikacje. W końcu 2007 roku najbardziej liczną grupą bezrobotnych, były osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym – **31,5%**. Następną grupę pod względem liczebności stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym **24,3%**, niejednokrotnie nieadekwatnym do potrzeb dzisiejszego rynku pracy. Najmniejszą grupę stanowi kategoria osób z wykształceniem wyższym – **9,7 %**, jednak należy podkreślić, że w ostatnim okresie obserwuje się znaczny wzrost osób z wykształceniem wyższym. W 2004 roku stanowili oni **8,0%** w stosunku do ogółu zarejestrowanych, w 2005 – **8,5%**, w 2006 roku zaś **10%**. Jest to największy – spośród wszystkich analizowanych kategorii wykształcenia – przyrost wartości omawianego wskaźnika struktury. Fakt ten może świadczyć o wzmożonym podejmowaniu przez młodych ludzi kończących szkoły średnie dalszego kształcenia w szkołach wyższych, a nie poszukiwaniu zatrudnienia.

Tabela 2. Bezrobotni według wykształcenia

Wykształcenie	Bezrobotni we stanu na dzień 31.12.2007			% do ogółu
	roku			
	W mieście	W powiecie	Razem	
Wyższe	164	74	238	9,7
Policealne i średnie zawodowe	355	228	583	23,8
Średnie ogólnokształcące	178	83	261	10,7
Zasadnicze zawodowe	345	249	594	24,3
Gimnazjalne i poniżej	467	305	772	31,5
ogółem	1509	939	2448	100

- **Bezrobotni według zawodów – tablica T-I/P-1**

Struktura bezrobocia według zawodów została opracowana na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach zamieszczonych w Tabeli – T-II/ P-1

W 2007 roku w mieście i powiecie skierniewickim najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby z zawodem:

Tabela 3. Bezrobotni według zawodów

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni (stan na 31.12.2007)	W tym kobiety
1.	522107	Sprzedawca	100	96
2.	341902	Asystent ekonomiczny	77	68
3.	722206	Ślusarz	70	0
4.	311502	Technik mechanik	69	4
5.	743304	Krawiec	69	68
6.	419101	Pracownik biurowy	46	42
7.	723105	Mechanik samochodów osobowych	39	0
8.	913207	Sprzątaczką	38	37
9.	931301	Robotnik budowlany	38	0
10.	212201	Kucharz	38	31

Powyższa tabela przedstawia zawody, w których liczba bezrobotnych przekracza 35 osób. Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby w zawodzie sprzedawca, co stanowi 4,1% ogółu zarejestrowanych. Aż 96% spośród zarejestrowanych w tym zawodzie to kobiety. Kolejną pod względem wielkości grupę stanowią asystenci ekonomiczni (3,1%). Bezrobocie w tej grupie zawodowej jest głównie udziałem kobiet i kształtuje się na poziomie 88 %. Trzecią co do wielkości grupą zawodową pozostającą

w ewidencji Urzędu w liczbie 70 stanowią osoby posiadające wykształcenie o specjalności ślusarz (2,8%).

Pozostałe zawody, w których liczba bezrobotnych przekroczyła 35 osób to: technik mechanik, krawiec, pracownik biurowy, mechanik samochodów osobowych, sprzątaczką, robotnik budowlany i kucharz.

Tak samo jak w latach ubiegłych dużą grupę stanowią osoby nie posiadające zawodu – 598 osób 24,5 % ogółu zarejestrowanych w tym 348 kobiet. Do tej grupy osób zaliczają się zarówno osoby z wykształceniem podstawowym, jak i średnim, nie posiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego i jednocześnie nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Jak zatem wynika z powyższej analizy największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby posiadające wykształcenie zawodowe i niższe.

- **Struktura bezrobotnych według grup zawodów**

Struktura bezrobocia według grup zawodowych została opracowana na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach zamieszczonych w Tabeli – T-II/ P-1a.

Analiza struktury bezrobocia według grup zawodowych dużych (kod 2-cyfrowy) oraz grup elementarnych (kod 4-cyfrowy) wykazała, iż wśród grup zawodów największe bezrobocie w mieście Skierniewice występuje wśród populacji określonej jako **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń** - stanowią oni 13,9 %.

W grupie tej największy procent stanowią osoby sklasyfikowane jako ślusarze i pokrewni (3,97% wszystkich bezrobotnych robotników metali i mechaników maszyn i urządzeń), na drugim miejscu znalazły się osoby sklasyfikowane jako mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń – 2,84 % dużej grupy.

Analiza grupy elementarnej wykazała również, że najmniejszy procent bezrobocia wśród robotników obróbki metali i mechaników maszyn i urządzeń jest w zawodzie pracownika przygotowującego i wnoszącego konstrukcje metalowe i wynosi to tylko 0,08% grupy dużej.

Na drugim miejscu wśród grup dużych w mieście Skierniewice plasuje się grupa: **średni personel techniczny**. Osoby należące do tej grupy stanowią 11,05% ogółu bezrobotnych. W grupie tej największym bezrobociem cechuje się zawód technika mechanika – 3,97% grupy dużej, a następnie technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni. Najmniejszym bezrobociem w tej grupie cechują się zawody: technicy technologii chemicznej i pokrewni (0,17% grupy dużej) oraz technik nauk fizycznych, chemicznych i pokrewnych; fotografowie i operatorzy urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku oraz inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni (każdy z tych zawodów stanowi 0,25%).

Na kolejnych miejscach wśród grup dużych znalazły się grupy :

- pozostali specjaliści (10,36%),
  - robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (9,93%).
  - pracownicy pozostałych specjalności (7,16%),
  - modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (6,30%)
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (6%).

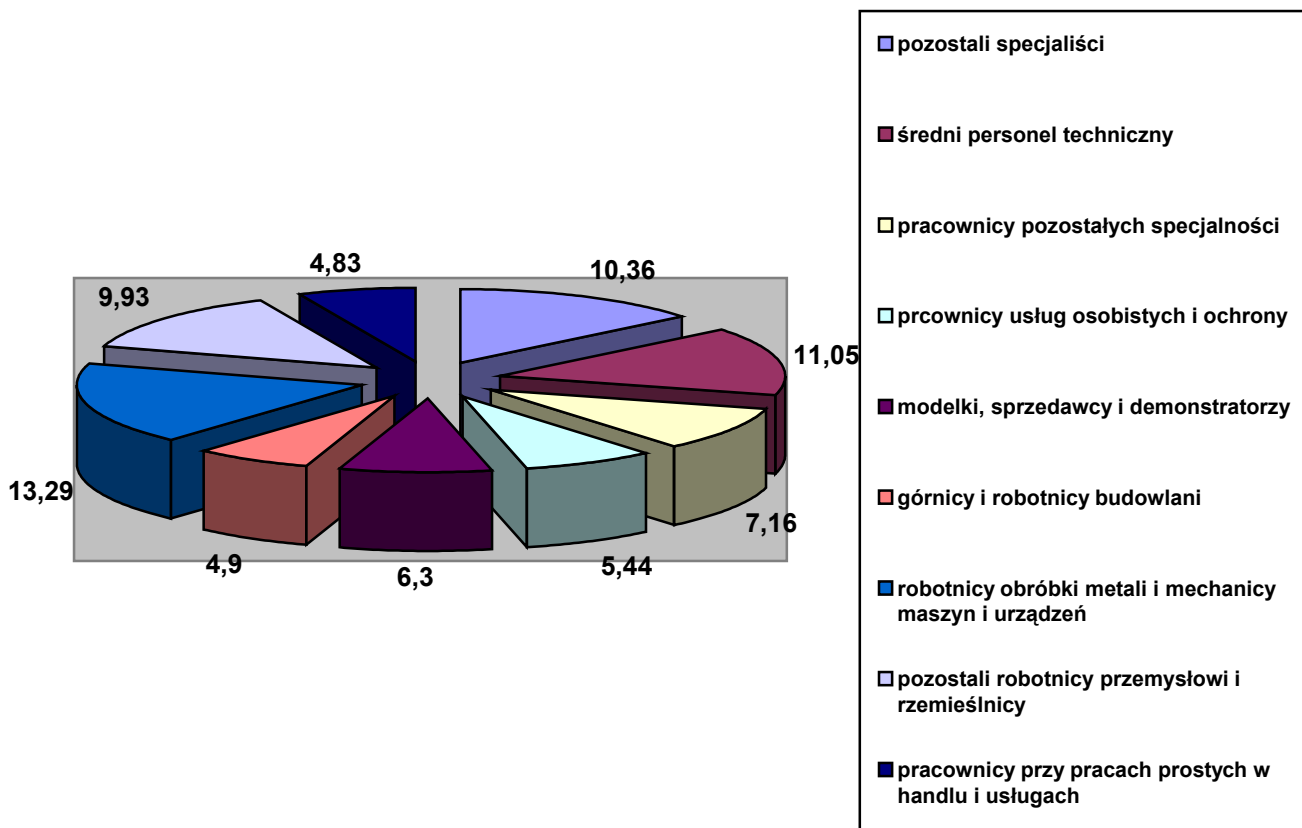
Pozostałe grupy stanowią mniej niż 6% wszystkich bezrobotnych każda.

Warto również zauważyć iż grupą cechującą się najmniejszym bezrobociem jest grupa **kierowników dużych i średnich organizacji, siły zbrojne, kierownicy małych przedsiębiorstw oraz leśnicy i rybacy**. Procentowy udział tych grup zawodowych kształtuje się na poziomie 0,08% ogółu bezrobotnych.

Nauczyciele praktycznej nauki zawodu to grupa w której nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych.

Poniżej został przedstawiony wykres obrazujący strukturę bezrobotnych według grup wielkich zawodów w mieście Skierniewice.

Wykres 2. Struktura bezrobotnych według grup zawodowych w mieście Skierniewice w 2007 roku.

Ze względu na istniejące różnice w strukturze bezrobotnych według grup zawodowych między miastem Skierniewice a powiatem skierniewickim analizę dla powiatu skierniewickiego przedstawiono poniżej.

Podobnie jak w powiecie w mieście Skierniewice największą grupę w strukturze zawodowej bezrobotnych stanowią **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń** (17,05%). Tu największy procent stanowią osoby sklasyfikowane jako mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń (4,19%) a w dalszej ślusarze i pokrewni (3,75%) i mechanicy pojazdów samochodowych (3,46%). Analiza wykazała iż w tej grupie najniższe bezrobocie występuje w zawodzie formierze odlewniczy i pokrewni;

robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe; mechanicy statków powietrznych i pokrewni oraz monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych (0,14%).

Na drugim miejscu uplasowała się grupa – **pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 9,82. W tej grupie największy procent bezrobotnych stanowią krawcy, kapelusznicy i pokrewni - (3,75%) oraz piekarze, cukiernicy i pokrewni – 2,74%. Natomiast najmniejszy procent stanowią bezrobotni zarejestrowani jako robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych oraz obuwnicy – 0,14% grupy dużej.

Na dalszych miejscach znajdują się duże grupy takie jak:

- pracownicy pozostałych specjalności (8,67%)
- średni personel techniczny (7,94%)
- pozostali specjaliści (7,9%).

Pozostałe grupy stanowią mniej niż 7% wszystkich bezrobotnych każda. W powiecie skierniewickim nie znalazła się grupa duża, która stanowiła by zerowy procent.

Najmniej bezrobotnych zarejestrowanych jest w grupie sklasyfikowanej jako kierownicy dużych i średnich organizacji oraz rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby (0,14% każda).

• **Napływ bezrobotnych według zawodów**

Jednym z elementów monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy jest analiza napływu osób do bezrobocia według zawodów. Ranking zawodów pod względem napływu do bezrobocia został sporządzony w oparciu o dane Powiatowego Urzędu Pracy zamieszczone w Tabeli – II/P-2.

Napływ bezrobotnych według zawodów jest analogiczny do struktury bezrobotnych według zawodów. Największą co do wielkości grupę stanowią bezrobotni sklasyfikowani jako nie posiadający zawodu. Osoby te stanowią 28,7% napływu bezrobotnych według zawodów w 2007 roku.

Wśród 15 zawodów, które cechuje największy napływ do bezrobocia na pierwszym miejscu znalazł się zawód sprzedawca (166 osób). Rejestracja na przestrzeni 2007 roku, kształtująca się na poziomie powyżej 90 osób dotyczy także takich zawodów jak: technik mechanik, asystent ekonomiczny i krawiec.

Tabela 4. Napływ bezrobotnych według zawodów w 2007 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	Absolwenci	
					razem	kobiety
1.	522107	Sprzedawca	166	153	2	2
2.	311502	Technik mechanik	150	3	9	0
3.	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	153	121	32	21
4.	743304	Krawiec	98	94	5	5
5.	723105	Mechanik samochodów osobowych	87	0	10	0
6.	722204	Ślusarz	85	0	0	0
7.	244104	Pedagog	76	63	27	24
8.	241102	Ekonomista	70	56	31	26
9.	311204	Technik budownictwa	69	9	6	1
10.	743604	Szwaczka	68	68	0	0
11.	341501	Handlowiec [zawód szkolny: technik handlowiec]	61	50	12	10
12.	931301	Robotnik budowlany	56	0	0	0
13.	712102	Murarz	49	1	0	0
14.	247901	Specjalista administracji publicznej	49	36	11	8
15.	621190	Pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	44	23	0	0

- **Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych**

Badając strukturę napływu bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie skierniewickim

i mieście Skierniewice w 2007 roku skorzystaliśmy z załącznika T-I/P-2a. Wyniki analiz pokazały, że najliczniejszą grupą w mieście Skierniewice są **pozostali specjaliści** (14,84%). Dotyczy to głównie osób z zawodem specjalista do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowanych (3,32% grupy dużej), natomiast zerowy udział w tej grupie stanowią specjaliści do spraw rynku nieruchomości.

W powiecie skierniewickim największą grupę kształtują – **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń** - 15,69%. Największy napływ osób bezrobotnych w tej grupie odnotowuje się w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych (4,2% dużej grupy), a zerowy udział w tej grupie stanowią osoby z zawodem formierze odlewniczy i pokrewni, robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe.

Na drugim miejscu w strukturze napływu bezrobotnych według grup zawodowych zarówno w powiecie skierniewickim, jak i mieście Skierniewice plasuje się grupa **średni personel techniczny** (odpowiednio 12,18%, 13,04%).

Napływ osób bezrobotnych należących do dużych grup zawodowych zarówno w mieście jak i powiecie skierniewickim obrazuje poniższa tabela:

Tabela 5. Napływ osób bezrobotnych według grup zawodowych

Lp.	Powiat skierniewicki		Miasto Skierniewice	
1	Pozostali specjaliści	14,84%	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	15,69%
2	Średni personel techniczny	13,04%	Średni personel techniczny	12,18%
3	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	11,96%	Pozostali specjaliści	10,69%
4	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8,64%	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	10,69%
5	Pracownicy pozostałych specjalności	8,25%	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	6,13%

2. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

O sytuacji poszczególnych grup zawodowych na rynku pracy świadczy nie tylko liczba bezrobotnych, ale także liczba zgłoszonych ofert pracy mówiąca o zapotrzebowaniu na dany zawód lub specjalność.

Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach w 2007 roku dysponował 152 ofertami pracy, w tym 1409 zgłoszonymi z terenu miasta Skierniewice i 343 ofertami zgłoszonymi z terenu powiatu skierniewickiego.

- **Oferty pracy według zawodów – tablica T-I/P-3**

Struktura pozyskanych ofert pracy według poszukiwanych kwalifikacji zawodowych wskazuje, że zdecydowanie największe zapotrzebowanie pracodawców w 2007 roku dotyczyło **pracowników biurowych** (419101) – **189** ofert pracy. Jednak należy zauważyć, że w większości oferty pracy na stanowisko pracownika biurowego są zgłaszane w ramach subsydiowanych miejsc pracy, tzn. są to oferty zgłaszane w ramach staży oraz przygotowania zawodowego współfinansowanych z Funduszu Pracy oraz ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Na drugim miejscu znalazły się oferty pracy dotyczące **sprzedawców** (522107) – **149** ofert. Trzecie miejsce zajmują oferty dla **robotników gospodarczych** (914103) – **138** ofert.

Tabela 6. Oferty pracy wg zawodów

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2007 r.
1.	419101	Pracownik biurowy	123
2.	522107	Sprzedawca	103
3.	932104	Robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym	91
4.	931301	Robotnik budowlany	66
5.	743604	Szwaczka	62
6.	914103	Robotnik gospodarczy	60

• **Struktura ofert pracy według grup zawodów – tablica T-I/P-3a**

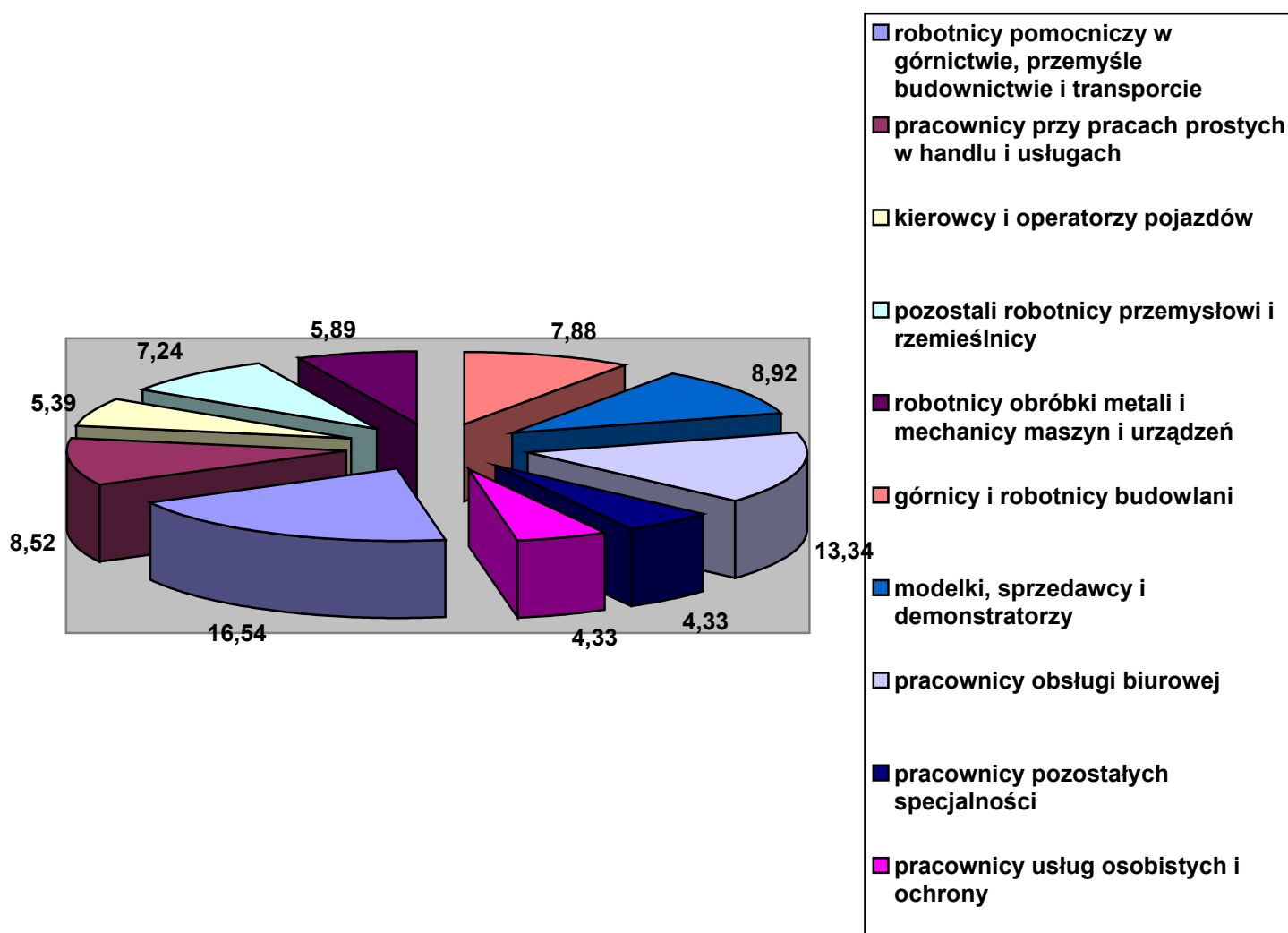
Następnym etapem analizy rynku pracy w powiecie skierniewickim i mieście Skierniewice pod względem ilości ofert pracy będzie liczba przypadających ofert dla przedstawicieli grup dużych (kod 2-cyfrowy) oraz grup elementarnych (kod 4-cyfrowy). Szczegółowe dane dotyczące propozycji zatrudnienia według grup zawodowych (dużych i elementarnych) obrazuje załącznik T-II/P-3a.

W roku 2007 najwięcej ofert pracy w mieście Skierniewice skierowanych było do grupy **robotników pomocniczych w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie** (16,54%). W tej grupie największe zapotrzebowanie jest na robotników przy pracach prostych w przemyśle (7,73%) oraz robotników pomocniczych w budownictwie ogólnym (5,67%).

Wśród propozycji pracy na drugim miejscu znalazły się oferty dla grupy zawodowej – **pracownicy obsługi biurowej** (13,34%). Tak wysoki odsetek ofert pracy w tych zawodach spowodowany jest zatrudnianiem osób bezrobotnych na miejscach tworzonych przy udziale środków FP i EFS oraz występujących w ramach staży dla młodzieży i przygotowania zawodowego dla pozostałych grup bezrobotnych. Na trzecim

miejscu w dużej grupie znalazły się oferty pracy dla grupy **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** (8,94%).

Wykres 3. Struktura ofert pracy według grup wielkich zawodów w mieście Skierniewice w 2007 roku.

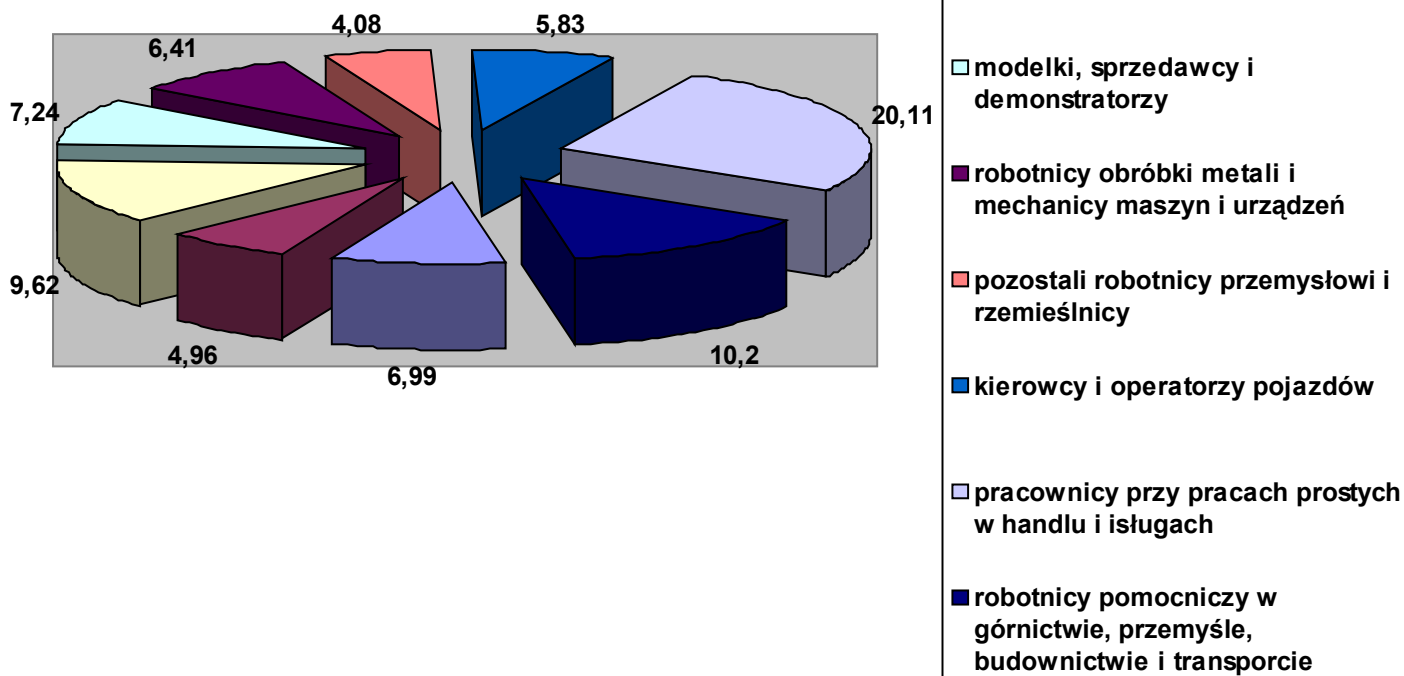

W powiecie skierniewickim największe zapotrzebowanie było na **pracowników obsługi biurowej** (20,99%). Powód takiego stanu rzeczy jest analogiczny jak w mieście

Skierniewice. Na drugim miejscu znalazły się oferty dla **pracowników przy pracach prostych w handlu i usługach** (20,11%), trzecie zaś miejsce należy do grupy zawodowej – **robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie** (10,2%).

Wykres 4. Struktura ofert pracy według grup wielkich zawodów w powiecie skierniewickim w 2007 roku.

Podczas analizy struktury ofert pracy według zawodowych pojawiły się również grupy zawodów , w których nie zarejestrowano żadnej oferty pracy. Są to m.in.:

Lp.	Miasto Skierniewice	Powiat skierniewicki
1.	Kierownicy dużych i średnich organizacji	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia
2.	Rolnicy	Średni personel techniczny
3.	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia
4.	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów
5.	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	Leśnicy i rybacy
6.		Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby

3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Kluczowym zadaniem tej analizy jest identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Zostanie ona dokonana w oparciu o przyjęty wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k ($W_{n,II}^k$).

$$W_{n,II}^k = \frac{O_{II}^k}{\overline{B_{II}}}$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k – liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

Przyjęto, że zawody o wskaźniku :

$W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazuje równowagę na rynku pracy)

$W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

• Zawody deficytowe i nadwyżkowe w 2007 roku

Wyniki analizy zostały zawarte w załączniku T-II/P-4. Jednak dane te nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistości, ponieważ zawody deficytowe według powyższego wskaźnika ($W_{n,II}^k > 1,1$) to także zawody nie wymagające zbyt dużych kwalifikacji, a których wykonywania mogą podjąć się przedstawiciele innych zawodów.

Zatem do zawodów deficytowych, które osiągnęły najwyższe wskaźniki w mieście Skierniewice należy zaliczyć zawody: **operator koparek i załadowarek** ($W_{n,II}^k=24$),

robotnik magazynowy ($W_{n,II}^k=24$), **kasjer handlowy** ($W_{n,II}^k=19$). W powiecie natomiast będą to zawody: **pracownik biurowy** ($W_{n,II}^k=7$), **robotnik gospodarczy** ($W_{n,II}^k=6$), **kierowca samochodu ciężarowego** ($W_{n,II}^k=2,8$).

Do zawodów **deficytowych**, która pojawiła się przynajmniej średnio jedna oferta pracy na miesiąc, należy zaliczyć takie zawody jak:

- pracownik administracyjny,
- magazynier,
- pracownik biurowy,
- pracownik ochrony mienia i osób,
- ogrodnik szkółkarz,
- murarz,
- zbrojarz,
- mechanik samochodów ciężarowych,
- kierowca samochodu osobowego,
- sprzątaczką,
- portier,
- robotnik budowlany,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym.

W liczbie zawodów deficytowych znalazły się także te zawody, czy specjalności, w których pojawiło się stosunkowo dużo ofert pracy, ale nie ma zarejestrowanych bezrobotnych (w załączniku T-II/P-4 wskaźnik intensywności jest jako MAX). Do takich zawodów można należy zaliczyć m.in. nauczyciel języka obcego w szkole, konserwator budynków, monter elektronik – układy elektroniczne automatyki przemysłowej, operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych, robotnik torowy, konwojent.

Do zawodów **nadwyżkowych**, w których występuje największe bezrobocie należy zaliczyć przede wszystkim zawody:

- cukiernik,
- ślusarz,
- szwaczka.

Zawody w równowadze, czyli takie gdzie wystąpiła równowaga pomiędzy ofertami pracy, a osobami zarejestrowanymi w danym zawodzie, to w 2007 roku zawód sprzedawcy.

- **Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych**

Analiza załącznika T-II/P-5, w którym zostały uszeregowane grupy zawodów (duże) od nadwyżkowych do deficytowych przedstawia się w następujący sposób:

W powiecie skierniewickim są 3 grupy zawodów **deficytowych**, do których zaliczamy:

- specjaliści szkolnictwa,
- pracownicy obsługi biurowej
- pracownicy przy prostych pracach w handlu i usługach.

Natomiast w mieście Skierniewice jest 9 grup zawodów **deficytowych**:

- ogrodnicy
- operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie,
- pracownicy przy prostych pracach w handlu i usługach,
- kierowcy i operatorzy pojazdów,
- pracownicy obsługi biurowej,
- leśnicy i rybacy,
- pracownik obrotu pieniężnego i obsługi klientów,
- nauczyciele praktycznej nauki zawodów i instruktorzy.

Do grupy zawodów nadwyżkowych zakwalifikowano w mieście 11 grup zawodowych, a w powiecie 12.

Tabela 7. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie i mieście Skierniewice w 2007 r.

Lp.	Miasto Skierniewice	Powiat skierniewicki
1.	Specjaliści szkolnictwa	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy
2.	Operatorzy i monterzy maszyn	Kierowcy i operatorzy pojazdów
3.	Pracownicy usług osobistych i ochrony	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
4.	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Ogrodnicy
5.	Pracownicy pozostałych specjalności	Operatorzy i monterzy maszyn
6.	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
7.	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	Pracownicy pozostałych specjalności
8.	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	Górnicy i robotnicy budowlani
9.	Średni personel techniczny	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
10.	Pozostali specjaliści	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
11.	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	Pracownicy usług osobistych i ochrony
12.		Pozostali specjaliści

Grupy zawodów zrównoważonych to robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie w powiecie, a w mieście Skierniewice to modelki, sprzedawcy i demonstratorzy oraz kierownicy małych przedsiębiorstw.

- **Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie**

Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie został sporządzony w oparciu o wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,II}^k$)

$$W_{d,II}^k = \frac{B_{d,II}^k}{B_{II}^k} \times 100\%$$

gdzie:

$B_{d,II}^k$ – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu roku,

B_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu danego roku.

Na tej podstawie można stwierdzić, że na pierwszym miejscu wśród grup zawodów (dużych – kod 2 cyfrowy) generujących długotrwale bezrobocie znalazły się grupy zawodów: pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów oraz kierownicy dużych i średnich organizacji. ($W_{d,II}^k = 1$). Wskaźnik długotrwałości bezrobocia kształtujący na poziomie 1 oznacza, że 100% osób zarejestrowanych należących do tej grupy, na koniec 2007 posiadało status długotrwale bezrobotnych. Drugie miejsce w rankingu zajmują grupy zawodowe w powiecie skierniewickim – robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie ($W_{d,II}^k = 0,65$), a w mieście – pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach ($W_{d,II}^k = 0,57$) Stosunkowo duży wskaźnik ($W_{d,II}^k > 0,5$) osiągnęły także takie grupy zawodów jak:

Lp.	miasto Skierniewice	powiat skierniewicki
1.	specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
2.	operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	modelki, sprzedawcy i demonstratorzy
3.	robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	kierowcy i operatorzy pojazdów
4.	pracownicy obsługi biurowej	pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach

5.	specjaliści nauk fizycznych	robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
----	-----------------------------	--

- **Struktura bezrobocia i ofert pracy według PKD**

Kolejnym etapem analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest badanie struktury bezrobocia i ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w oparciu o załączniki T-I/P-9 i T-I/P-9a.

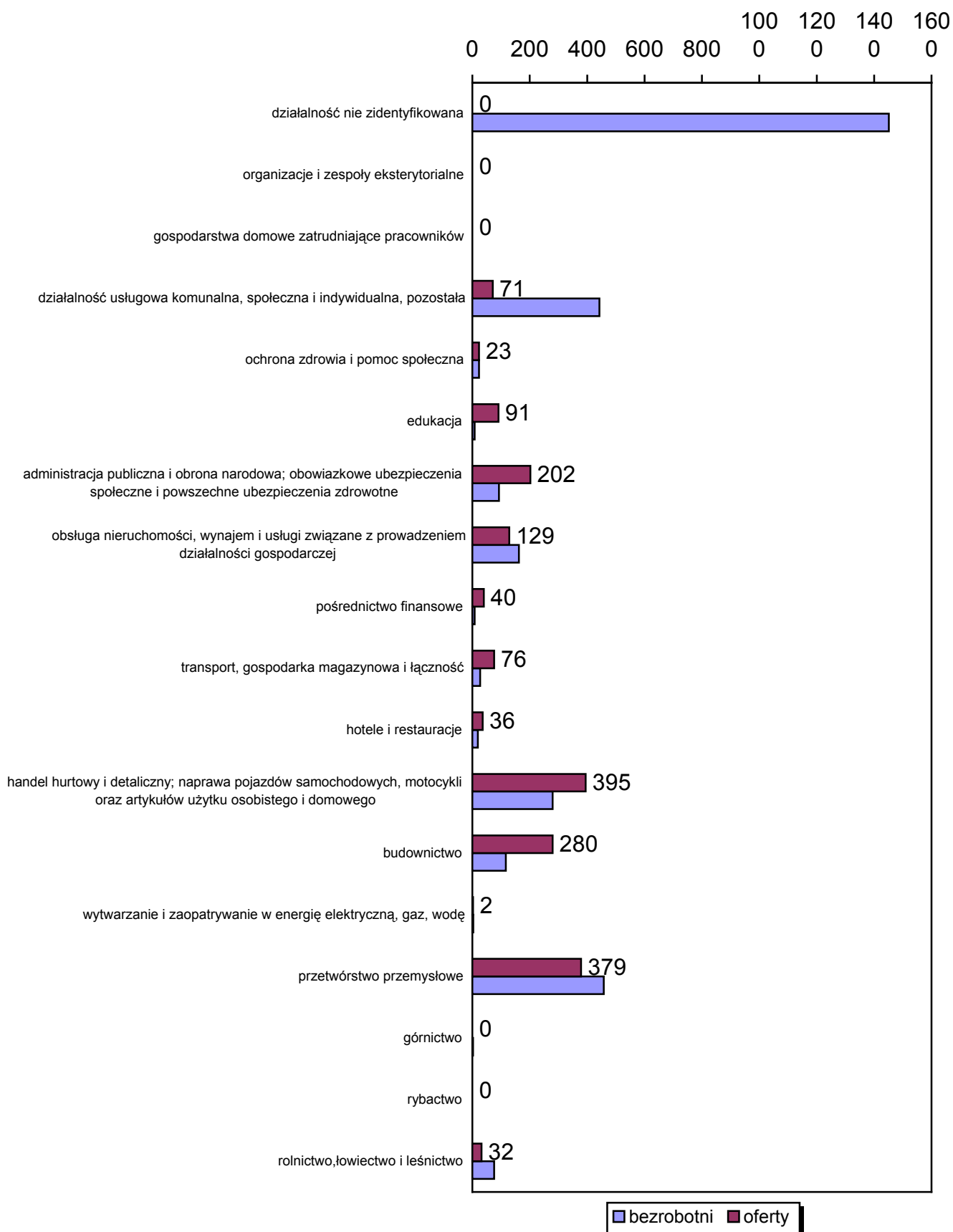
Sekcją, w której zaobserwowano największy napływ bezrobotnych 2007 roku jest zarówno w powiecie jaki i w mieście Skierniewice przetwórstwo przemysłowe. Druga, co do wielkości sekcją pod wpływem napływu bezrobotnych jest działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała. Ponad 9% zarejestrowanych w badanym półroczu należało do takich sekcji PKD jak handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego.

Nie zarejestrowano natomiast w badanym okresie osób, których ostatnie miejsce pracy było w sekcjach:

- rybactwo,
- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników
- organizacje i zespoły eksterytorialne.

Wykres 5. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie i mieście Skierniewice w 2007 roku.

Porównując ilość zarejestrowanych bezrobotnych z ilością zgłoszonych ofert w 2007 roku można zauważyć, że dużej ilości rejestrujących się bezrobotnych w danej sekcji towarzyszy duża liczba zgłaszanych ofert. W niektórych przypadkach nawet liczba ofert przewyższa liczbę zarejestrowanych bezrobotnych. Największa liczba ofert w mieście została zgłoszona w sekcjach przetwórstwo przemysłowe 23%, handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (22 %). Natomiast w powiecie skierniewickim największa liczba ofert zgłoszona została w sekcjach administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne – 26% a także handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 24 %. Liczba ofert pracy w sekcjach: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego a także administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne przewyższa liczbę zarejestrowanych osób w 2007 roku.

- **Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie i mieście Skierniewice w 2006 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.**

Ranking zawodów ze względu na wskaźnik szansę uzyskania oferty została sporządzony w oparciu o wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k ($W_{s,II}^k$)

$$W_{s,II}^k = \frac{PO_{II}^{-k}}{PB_{II}^{-k}}$$

gdzie:

PO_{II}^{-k} - średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w końcu roku, będąca w

dyspozycji powiatowego urzędu pracy, obliczana według wzoru:

$$\text{PO}_{\text{II}}^k = \frac{\text{PO}_{t-1}^k + \text{O}_{\text{II}}^k}{12}$$

przy czym:

PO_{t-1}^k – liczba ofert pracy w zawodzie k, będąca do dyspozycji powiatowego urzędu pracy w końcu poprzedniego roku (t-1)

O_{II}^k – liczba ofert pracy w zawodzie k, zgłoszona do powiatowego urzędu pracy w 2006 roku

oraz

PB_{II}^k – średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie k w 2006 roku obliczamy metodą uproszczoną według wzoru:

$$\text{PB}_{\text{II}}^k = \frac{\text{PB}_{t-1}^k + \text{PB}_{\text{II}}^k}{2}$$

przy czym:

PB_{t-1}^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu poprzedniego roku

PB_{II}^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu danego roku.

Na podstawie załącznika T-II/P-10 można stwierdzić, że największą szansę uzyskania oferty w powiecie skierniewickim mieli przedstawiciele grupy zawodowej jaką są leśnicy i rybacy, a w mieście Skierniewice pracownicy obsługi biurowej, co jak zostało już wyżej wspomniane wynika to z zatrudnienia na subsydiowanych miejscach pracy oraz w powiecie nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy. Szansa zatrudnienia

istnieje w 18 grupach zawodowych w powiecie skierniewickim i 24 grupach zawodowych w mieście. Natomiast w pozostałych grupach możliwość uzyskania oferty pracy jest równa zero ($W_{s,II}^k = 0,0$). Należą do nich w mieście Skierniewice:

- kierownicy dużych i średnich organizacji,
- siły zbrojne,
- rolnicy,
- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni,
- robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni.

W powiecie skierniewickim natomiast:

- kierownicy dużych i średnich organizacji,
- rolnicy,
- rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby,
- specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia,
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów,
- średni personel techniczny,
- średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia.

Na podstawie danych zamieszczonych w załączniku T-II/P-11 do zawodów (grup elementarnych), w których występuje największa szansa uzyskania oferty, gdzie wskaźnik $W_{s,II}^k > 1$ należy zaliczyć:

Tabela 8. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w mieście i powiecie skierniewickim w 2007 r.

Lp.	Miasto Skierniewice		Powiat Skierniewicki	
1.	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	5,33	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	1,33
2.	Robotnik pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	2,22	Sekretarki	1,0
3.	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	2,0		

4.	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	1,66	
5.	Pośrednicy ubezpieczeniowi	1,66	
6.	Gońcy bagażowi i pokrewni	1,5	
7.	Operatorzy maszyn i urządzeń metalurgicznych	1,46	
8.	Kasjerzy bankowi i pokrewni	1,33	
9.	Operatorzy wózków podnośnikowych	1,22	
10.	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	1,14	

zarówno w mieście jak i w powiecie pojawiły się grupy zawodów w których wskaźnik $W_{s,II}^k$ wynosił MAX. Były to grupy zawodów nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy oraz robotnicy leśni i pokrewni – w mieście Skierniewice, a w powiecie - monterzy wyrobów z drewna, programiści oraz pracownicy bibliotek i informacji naukowej.

WNIOSKI

Analizując dane statystyczne dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2007 roku można wyciągnąć kilka wniosków.

Po pierwsze najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby posiadające wykształcenie podstawowe i gimnazjalne, czyli osoby posiadające niskie kwalifikacje lub nie posiadające ich w ogóle. Problem ze znalezieniem pracy przez tę grupę osób może leżeć właśnie w braku kwalifikacji oraz motywacji do podjęcia pracy i wymaganiach jakie stawiają same osoby bezrobotne swoim przyszłym pracodawcom.

W wyniku odpływu pracowników do krajów Unii Europejskiej pracodawcy poszukujący pracowników obniżyli swoje wymagania, co do kwalifikacji kandydatów. Jednak mimo to wiele osób bezrobotnych nie podejmuje zatrudniania ze względu na ich zbyt wygórowane wymagania dotyczące zarobków. Wiele osób bezrobotnych również ze względu na różnorodność ofert pracy i niskie wymagania kwalifikacyjne podejmuje zatrudnienie niezgodne z ich wykształceniem i kwalifikacjami.

Analiza struktury bezrobocia w dużych grupach zawodów wykazała, iż najwięcej bezrobotnych zalicza się do grupy zawodów określanej jako robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń i są to zawody takie jak ślusarze, mechanicy pojazdów samochodowych i mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń. Osoby z takimi zawodami zwykle po zakończonej edukacji nie podejmowały pracy w zawodzie wyuczonym, nie podnosiły swoich kwalifikacji i przez to zmniejszyły swoje szansę na uzyskanie zatrudnienia. Bezrobotni z takim właśnie wykształceniem stanowią większość zarejestrowanych. Grupa ta stanowi 13,9% wszystkich bezrobotnych w mieście Skierniewice, w powiecie natomiast 17,05% .

Po drugie, analiza szczegółowa elementarnych grup zawodowych wykazała, iż największe bezrobocie zarówno w mieście jak i w powiecie występuje w zawodzie sprzedawcy. Sprzedawcy to 4,1% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Również duża ilość ofert jakie napływają do urzędu pracy to oferty właśnie w tym zawodzie. W 2007 roku były to 103 oferty pracy. Jednak sprzedawcy zwykle nie podejmują zatrudnienia w wyuczonym zawodzie ze względu na w ich mniemaniu mało atrakcyjne zarobki proponowane przez pracodawców. Kolejnym powodem jest niedogodny,

zmianowy system pracy, a wiele osób posiadających właśnie takie kwalifikacje, to młode kobiety wychowujące małe dzieci, które nie zawsze mogą lub nie chcą zostawiać ich pod opieką osób trzecich.

Natomiast jeśli chodzi o oferty pracy najliczniejszą grupę stanowią oferty kierowane do grup - pracownicy obsługi biurowej oraz robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie.

Warto zauważyć, że w przypadku miejsc pracy biurowej są to w dużej mierze oferty w ramach stażu, przygotowania zawodowego i prac interwencyjnych (form finansowanych z FP i EFS). Dlatego też zaproponowane wskaźniki i miary wymagają ostrożnej interpretacji.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykazał, iż zawodami deficytowymi na terenie działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Skierniewicach są operator koparek i załadowarek, robotnik magazynowy oraz kasjer w mieście Skierniewice a w powiecie - pracownik biurowy, robotnik gospodarczy i kierowca samochodu ciężarowego. Natomiast zawodami nadwyżkowymi są: cukiernik, ślusarz oraz szwaczka zarówno w przypadku miasta jak i powiatu.

Z analizy wynika również, iż w dyspozycji urzędu pozostają oferty pracy, których nie ma możliwości zrealizowania. Powodem trudności w realizacji ofert pracy są najczęściej zbyt duża przerwa w zatrudnieniu, wiek, problemy zdrowotne a także brak dyspozycyjności i chęci do pracy osób bezrobotnych pomimo tego iż w ewidencji urzędu figurują osoby o wskazanych kwalifikacjach.

Podsumowując – należy zauważyć, iż sporządzone wyłącznie w oparciu o wybrane dane statystyczne, które jak wykazano powyżej nie odzwierciedlają dokładnie sytuacji w zakresie zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Informujemy, iż powyższy raport nie zawiera analizy danych pozyskanych z badań sondażowych od pracodawców oraz danych pozyskanych ze szkół o liczbie absolwentów opuszczających szkołę. Analiza ta zostanie uzupełniona w najbliższym czasie.

Sporządziły:

Jolanta Krysiak

Agata Sobczyk

